No. 152. 1835.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 28 en 29 Junij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Stad BREDA, gelasten de Geërfden aan de beide oevers van de Rivier de Mark, boven de stad Breda, tot aan de limiet van Ginneken, een ieder voor zoo veel hem aangaat, om, uiterlijk voor den 15den Julij 1835, al het Riet, de Lisen, Bipsen, Ruigten, Kruiden en Vuilnis, voor zoo verre hunne landen, waterloopen en slooten strekken, ter halver breedte der Rivier, te zuiveren en de zuiveren: om het alzoo gemoveerde niet in de rivier te doen verblijven of drijven, maar dat hetzelve daaruit te halen en te brengen op de kanten van hunne landerijen, zoodanig, dat het uitgehaalde niet wederom in de rivier vallen; en om voorts hetzelve onverwijld van de kanten te doen halen, alsmede het gebrekkig gevondene, ten koste van den nalatigen, te worden aanbesteed, om gemoveerd, gezuiverd, uitgehaald en opgeruimd te worden.

Verders, om, voor zoo verre hunne landerijen, waterloopen en slooten strekken, alle hoofden, palen, boomen, poten, stronken, wortels, kribben, duikeldammen, zoden, steenen en andere beletselen, in de voorschrevene rivier, of langst de beide oevers aangebragt, geplant, gemaakt, gezet, geworpen of gevonden wordende, almede uiterlijk vóór den 15den Julij aanstaande, uit te rooijen en uit den weg te ruimen, doordien bij nalatigheid, het gebrekkig bevondene, mede ten koste van den nalatigen, zal worden besteed, om opgeruimd of gerooid te worden.

Zullende diegenen, die bij het begaan der Rivierschouw, bevonden worden aan het in deze voorschrevene niet of slechts gedeeltelijk te hebben voldaan, voor iedere overtreding of nalatigheid, vervallen in eene boete van *zes guldens*, en daarenboven alle de door hun verzuim en onwilligheid te weeg gebragte kosten worden verhaald, ingevolge de bepalingen, vervat in art. 18 van het reglement en ordonnancie op het ruimen, vegen en schoonmaken der beeken, binnenwateringen en verdere waterloopen in de baronnie van Breda, den 8sten September 1779, gearresteerd.

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschouwd, dat de Schouwvoering over voors. gedeelte der rivier, zal plaats hebben den 18den Julij aanstaande.

En ten einde een ieder wien zulks aangaat, zich dien overeenkomstig kunne gedragen, zal deze binnen de stad *Breda*, worden gepubliceerd en geaffigeerd, en een genoegzaam aantal exemplaren, aan de Heeren Burgemeesters der aan gezegde rivier de Mark belendende Gemeenten worden toegezonden, met uitnodiging, om deze Publicatie in hunne respective Gemeente te doen afkondigen en aanplakken, met bijvoeging der waarschouwing, om zich dienovereenkomstig te gedragen.

BREDA, den 25sten Junij 1835.

DE KOK, Vt.
Voornoemde van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

Rusland. — De belgische *Moniteur* houdt een artikel overigtelijk de door het *Journal de la Haye* dezer dagen gegeven correspondentie uit Brussel, waarin over het op te rigten Spaansch hulpkorps gesproken werd, en bewaert, dat er op den 11 dezer geen buitengewone courrier eene nota van het hof der Tuilerien betrekkelijk het bedoelde korps heeft overgebragt en dat er ook niet dien ten gevolge op den 12den een raad van ministers was gehouden.

— De jonge Prins, zoon van Vorst *Leopold*, bevindt zich bij voortduring welvarende en zou dezer dagen gevaccineerd worden.

— De *Messager de Gand* berigt dat te Gent het gerucht algemeen was, dat de gouverneur graaf *Vilain XIIII* bij het hof te Brussel in ongunst was geraakt, en hem eerstdaags het gouvernement der provincie Oost-Vlaanderen zou ontnomen worden.

— Uit Antwerpen schrijft men dat de liefhebbers van duiven aldaar eene proef, die tegenwoordig zijn geweest in de oefening hunner lievelingen. De leden van de societeit de *Granaatappel* onder anderen hadden thans voor de tweede maal dit jaar 53 duiven naar Parijs gezonden, om aldaar op zondag den 28sten te worden opgelaten.

— Te Antwerpen waren heden (26 *Junij*) genoteerd: Belg. 100; O. Metall. 102; Spanje, *Guebhard*, 43⅛; Perpet. 41⅛, ⅜; Cortes te L. 30½, ⅛; Id. Coupons 17¼; Uitgest. 16¾; Nap. 90¼; Sicil. 93; Rom. L. 99¾; Id. te Antw. 97; Braz. 84.

De londensche berigten van den 23sten vermelden dat het Lagerhuis in comité de eerste bepalingen van het voorstel tot hervorming der municipale besturen, heeft behandeld en aangenomen. *Lord Mahon* die tegen den 24sten eene motie aankondigde over de Spaansche aangelegenheid, heeft uitdrukkelijk geweigerd daarvan de behandeling te verschuiven, ofschoon zulks hem door lord *Russell* dringend werd verzocht.

Berigten uit Lissabon van den 8sten vermelden niets belangrijks, dan dat het nieuw gevormd ministerie een vrij groot aantal ambtenaren uit hunne posten had ontzet.

— Ter beurze van den 23sten waren genoteerd: de 5 pCt. gecons. 91⅞ à ⅝; Portugal 86½; Spanje 42¼; Holl. W. S. 2½ pCt. 55⅝ à 56⅜; 5 pCt. 100¾ à 101.

FRANKRIJK.

Parijs, den 24sten Junij.

De Madridsche dagbladen van den 17den vermelden, dat twee dagen te voren in de hoofdstad eene zamenzwering werd ontdekt, die, het schijnt, ten doel had, de gevangenen vrij te laten, en met hunne hulp het volk in opstand te brengen. Verscheidene personen, en onder deze eenige geestelijken, zijn ter krachtige bewaring genomen.

Voorts schrijft men onder dezelfde dagteekening van Madrid, dat de nieuw benoemde ministers menigvuldige conferentien hielden, en den vorigen avond, na een langdurig onderhoud met den Franschen gezant, naar Madrid zijn vertrokken. Men meende dat het gouvernement andermaal bij het Fransch kabinet op de gewapende tusschenkomst zoude aandringen en de hoop niet opgaf om hetzelve daartoe te bewegen. De nota door den heer *de Rayneval*, in antwoord op de eerste aanvrage overhandigd, moet hoofdzakelijk inhouden, dat het Fransch bestuur met het Engelsch kabinet dezelfde standkunde diende te volgen, en zich daarenboven overtuigd houdende, dat men zich in Spanje, door eigen krachten, en zonder eene onmiddellijke tusschenkomst der bondgenooten, uit de tegenwoordige moeijelijke omstandigheden koude redden, niet gezind was, voor het oogenblik, tot dien oogmerk te besluiten; doch dat men zich tevens het regt voorbehield, om door alle middelen, bepaaldelijk door onderstand van wapenen en krijgsbehoeften, door de vergunning eener vrijwillige werving, en door de hulp van het vreemde legioen, de zaak der jonge koningin te ondersteunen. Daar het gouvernement beter dan eenig ander moest kunnen beoordeelen, in hoeverre de twintig duizend man, die men door de werving in Engeland en Frankrijk meent verkrijgen, in staat zouden zijn een binnen 40 dagen, zelfde maar met het Fransch bestuur, en het zoude gelukkig spoedig zoude terugkomen, en zulks die het eenige middel om aan het Spaansche leger dezelfde meerdere kracht bezig te geven. Of de generaal *Valdez* het opperbevel zoude behouden, was nog niet bekend. Het hof zoude zich waarschijnlijk in de laatste dagen dezer maand naar Madrid begeven.

Van de zoogenaamde concessien aan de liberale partij, wordt in deze berigten geen gewag gemaakt, en men wil dat men daarvan ook bij het ministerie van buitenlandsche zaken geene kennis draagt.

Volgens de ministeriele bladen bevestigen de jongste berigten van de grenzen, dat *Zumala Carregui* zwaar is gewond, en het opperbevel aan *Rasso* heeft overgedragen. Het blijft nogtans onzeker, voegt men er bij, waar zich de generaal *Valdez* bevindt. Volgens sommigen had hij reeds den 14den Vittoria verlaten, om Bilbao te ontzetten; later heeft men vernomen, dat zijnen togt tot den 17den werd uitgesteld; eindelijk schrijft men onder dagteekening van den 19den uit Bayonne:

„*Valdez* bevindt zich nog steeds te Vittoria, en zal de bezetting van Bilbao niet te hulp komen. Hij heeft inderdaad werkgenoeg om zijne manschappen van desertie terug te houden, en wel verre van anderen te kunnen ondersteunen, vernam hij dezer dagen dat de bezetting van Ochandiano, eene plaats die op den weg naar Bilbao ligt, zich aan de karlisten heeft overgegeven. Salvatierra is mede in hunne handen gevallen."

— Men wil dat er naar Toulon bevel is gezonden, om de uitrusting der vaartuigen, die naar Algiers moesten vertrekken, aan het vreemde-legioen naar de Spaansche kust over te brengen, niet al te zeer te overhaasten. De ernstige vertoogen vooral van den Oostenrijkschen gezant zouden hierbij van eenigen invloed zijn.

— De debatten voor het hof der Pairs hebben ook in het tweede gedeelte dezer zitting van gisteren, niet veel belangrijks opgeleverd. De advocaat *Favre*, die met de verdediging van onderscheidene beschuldigden is belast, stelde zich vooral ten doel te bewijzen, dat men door geweld de getuigen tot verklaringen heeft gebragt, die niet met de waarheid overeenkomstig zijn. Over dit punt geraakte hij meermalen met het publiek ministerie in heftigen strijd. Deszelfs redenen voldeden de meeste der beklaagden in hunne weigering, om aan de debatten deel te nemen. De zitting die heden zoude plaats hebben, is, volgens de ministeriele bladen, uithoofde eener ongesteldheid van den voorzitter, den heer *Pasquier*, tot zondag verschoven. Men meent echter, dat het hof zich verlegen zal zien met een der beschuldigden, die niet alleen, zijne ontbinding naar het paleis der Luxemburg is overgebragt, maar die volstrekt geweigerd heeft, anders dan met dadelijk geweld in de zaal te doen verschijnen.

— Heden (24 *Junij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. Cert. 108,30; op tijd 108,25; 5 pCt. kont. 78,20; op tijd 78,25; Napolitaansche renten kont. en op tijd 96; Sp. *Guebhard* 46¼; Perpet. 30⅝; 3 pCt. 27¼; Cortes 34¾; Id. Coupons 17; Uitgest. 16¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten Junij.

Naar men vernoemt zal het verblijf van het hof op het Loo van geen langen duur zijn. H. K. H. de Prinses *Albert*, welke zich thans aldaar bij HH. MM. bevindt, ditmaal de reis naar het westwaarts ook gemaakt hebbende om de baden te Scheveningen te gebruiken, zal in de eerste dagen der volgende maand, en met haar ook het gehele hof, van het Loo naar de residentie komen.

— Gisteren morgen vroegtijdig is Z. K. H. Prins *Willem* van 's Hage naar het hoofdkwartier vertrokken.

— Aan Zijne Maj. is bij missive onderworpen zijnde de vraag: of ingevolge welken voet de regten op den door- en overtogt van zeeën schipbrug aan de grondbelasting onderhevig zijn, heeft Hoogstdezelve daaromtrent verstaan, dat de bedoelde regten aan de grondbelasting zullen onderhevig blijven, maar derzelver zuivere belastbare opbrengst, zoo als dezelve gemiddeld geweest is over de jaren 1816 tot en met 1825, en zulks op grond, dat deze en dergelijke regten, in handen van dezelver bezitters, zijn particuliere grond-eigendommelijke bezittingen, en dat de wet van 3 Frimaire VIIe jaar, in art. 2, aan de grondbelasting onderwerpt *alle* grond-eigendommelijke bezittingen, behoudens uitzondering in het algemeen belang der maatschappij, of in dat van den landbouw, en zij evengenoemde bezittingen niet tot vrijdom opnoemt, gelijk dan ook derzelver vrijstelling zoude wezen eene gunstelijke uitzondering ten voordeele van derzelver bezitters, en alzoo missen het vereischte, om onder de uitzonderingen te kunnen begrepen worden.

— Onlangs heeft de Engelsche regering bij dit Gouvernement aanzoek gedaan, om mede te werken tot het doen van gelijktijdige waarnemingen op de nederlandsche en engelsche kusten omtrent de getijden, hetwelk ten gevolge heeft gehad, dat Z. M., bij besluit, den hoogleeraar *Moll* heeft opgedragen, om de uitvoering dier verrigtingen op zich te nemen en voor de vereischte werkzaamheden de noodige voorschriften te geven, en tevens bepaald, dat door het departement voor de marine zeker getal zee-officieren in commissie zullen worden gesteld, om van den 9 tot 28 dezer mede te werken in de bedoelde waarnemingen.

— Het departement van oorlog is gemagtigd tot den aankoop bij aanbesteding van honderd nijpaarden, ten behoeve van het korps rijdende artillerie.

— Tegen den 7 julij wordt Z. M. de Koning van Wurtemberg op het badhuis te Scheveningen verwacht.

— Zr. Ms. fregat *de Maas*, kapt. *Arziens*, aan hoord hebbende Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik* der Nederlanden, is den 22sten dezer op 49 gr. noorderbreedte en 15 gr. westerlengte gepraaid, door het schip *Rosalind*, kapt. *Dunston*, van Lissabon te Londen gearriveerd.

— Het schip *Batavia*, kapt. *H. Bruhn*, is in den nacht van 25 dezer door den harden wind tegen den noordwest nabij Helmetsluis geworpen; men stelt middelen in het werk, om het schip af te brengen.

— Uit Hamburg wordt gemeld, dat aldaar op den 26sten junij het Emder jagerschip *Maria*, schipper *H. Boots*, regtstreeks uit de Noordzee met nieuwen haring is aangekomen.

— Een bijzonder brief uit Brussel van den 25sten Junij, door het *Journal de La Haye* medegedeeld, vermeldt op nieuw, dat Vorst *Leopold* en die van zijnen raad thans weinig ingenomen zijn, met de aanwerving van een hulpkorps in België voor de Koningin-Regentes van Spanje te onderstuiven. Daaruit wordt als voornaamste reden van de ten deze bij de Belgische gezagvoerders plaats gehad hebbende veranderlog van gevoelen opgegeven, dat de partij der geestelijkheid in België zoude voor don *Carlos*, dan door de Koningin-Regentes partij trekt, en wel omdat de laatste de gesloten der Roomsch-Katholijke Kerk openlijk handhaaft en de vernietiging der kloosters dreigt.

— Uit Vlaardingen schrijft men van den 24sten dezer: De arbeid aan de schaalbuurgzaal alhier heeft tot eene vrij zonderlinge ondebbing geleid; een 24 ponder kanonskogel van de batterijen der Spanjaarden gedurende het beleg van 1793 gewonnen, was tot in de zoldering der schaalbuurgzaal doorgedrongen, hadde aldaar verblijf gehouden, door een balk tot afgehouden, sloeg boven het dak der zoldering uitgaande, terstond nog slechts op twee kleine vermolmde latjes van ruim een palm dikte. Sedert 42 jaren was dit projectiel als 't ware dus hangende geweest, even als het zwaard van *Damocles*, boven de hoofden van het personeel, die voorzeker aan zoodanig iets wel het minste dachten. Men kan waarnemen, bij het zien der zwakke ondersteuning, begrijpen, hoe de kogel daarop is blijven rusten en niet sedert lang gevallen is, en men mag zich gelijk wanschen dat door de arbeid in de zaal een zulk dreigend gevaar eindelijk is ontdekt geworden. Welk een somber zou het niet vermoed hebben, wanneer, onder het luidruchtig toejuichen eens treurspels, of bij het dansen der zaal, door een dak gerookmaakt, eensklaps een 24 ponder op de ontbloote hoofden van het parterre ware nedergekomen!

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten Junij.

Volgens loopende geruchten zou zich de Duitsche Bondsvergadering, na de hervatting harer gewone zittingen, met de Luxemburgsche kwestie bezig houden. Indien dit zoo is, dan moeten de onderhandelingen dienaangaande reeds zoo ver gevorderd zijn, dat het weldra te dezer zake tot een stellig besluit zal komen.

— De reeds zoo dikwerf aangekondigde bijeenkomst van verscheiden vorstelijke personen te Kalisch, levert de Duitsche bladen voortdurend stof tot berigten. Thans wordt uit München gemeld, dat ook de Koning van Beijeren uitgenoodigd is geworden om die bijeenkomst bij te wonen, maar waarschijnlijk den geheelen zomer in de badplaats Bruckenau zal vertoeven. De Keizer van Oostenrijk zou, maar uit Berlijn gemeld wordt, wegens zijne zwakke gezondheid de uitnoodiging van de hand gewezen hebben, doch andermaal dringend verzocht zijn geworden, om naar Kalisch te komen, vermits de Keizer van Rusland en de Koning van Pruissen grooten prijs daarop stelden. In berigten van de Poolsche grenzen wordt de hoop uitgedrukt, dat de bijeenkomst der Monarchen gunstigen invloed zal hebben op het lot van verscheiden aanzienlijke Polen, die in den laatsten opstand zijn betrokken geweest, met name op dat van den vorst *Radziwill*, wiens bloedverwanten op de hun toegezegde voorspraak des Konings van Pruissen vertrouwden, om voor den vorst de vergunning tot den terugkeer naar Polen te erlangen.

Omtrent de reis des Konings van Pruissen wordt thans meer bepaald gemeld, dat dezelve zich eerst naar Töplitz begeeft en daar tot na zijnen verjaardag, die den 3den Augustus invalt, verblijven zal; vervolgens zou de koning zich naar Fischbach in Silesie begeven, den 31 Augustus te Liegnitz komen en bij die stad den volgenden dag het zesde legerkorps in oogenschouw nemen, den 4 en 5den voorts het zesde legerkorps, welke beide korpsen den 7den en 8sten groote manoeuvres in 's Konings tegenwoordigheid nabij Schweidnitz zullen uitvoeren. Den 9den September zou Z. M. naar Breslau vertrekken en den 10den naar Kalisch afreizen. Ook keizer *Nicolaas* den Koning van Pruissen reeds te Liegnitz of later te Kalisch zou ontmoeten was nog niet zeker bekend.

— Den 14den is de vorst van Warschau van zijnen uitstap naar Kalisch, waar hij de voorbereidingen voor het legerkamp in oogenschouw genomen heeft, te Warschau teruggekeerd, vergezeld van de generaal adjudanten *Rüdiger*, *Rautenstrauch* en vorst *Gortschakoff*. Bij zijne doortocht door Sochaczewo werd door denzelven het muselmansche kavallerie-regiment geïnspecteerd.

— Uit Dresden schrijft men, dat de koning op den 13den dezer zijnen 80sten verjaardag heeft gevierd. Bij die gelegenheid deed de eerwaardige monarch zegen plegtigen intogt door de buiten de Bodissiner poort nieuw aangelegde voorstad, ter eere van den vorst de Antonstadt genoemd, en werd aldaar door de autoriteiten en de bewoners op het hartelijkst begroet. Gemelde voorstad prijkte met eerebogen; de huizen waren met bloemen, festoenen en opschriften versierd; des avonds werden er onderscheiden bals gegeven, en was gemelde voorstad verlicht.

— De hertogin *van Leuchtenberg* is den 20sten dezer, vergezeld de prinses *Theodolinde* van Manchen naar Toscane afgereisd om de baden te gebruiken.

Uit Munchen meldt men voorts, dat de zich daar op het oogenblik bevindende heer *von Rothschild* uit Napels, de gehaste nog te kort komende som voor den bouw van het Donau-Rhijn-kanaal voor zijne rekening had genomen, zoodat de uitvoering dezer grootsche onderneming thans geen hinderpaal meer in den weg staat en de aanbesteding alweldra zou begonnen worden.

— Den 20sten dezer hebben zestig afgevaardigden der gezamenlijke gilden van Mannheim, die naar Karlsruhe gezonden werden, om de gedeputeerden van hunne stad over te halen, ten einde derzelver toestemming tot de aansluiting aan de groote tolvereeniging te geven, eene audientie bij den groot-hertog van Baden gehad. Voorts hebben zij aan den Badenschen minister van finantien, den heer *von Bayth*, het diploma van het eerburgerregt van Mannheim overhandigd, hetwelk hem deze stad, wegens erkenning zijner verdiensten in de zaak der tolvereeniging, verleend heeft.

— In berigten uit Rome tot den 13den Junij wordt gemeld, dat aldaar met de grootste belangstelling den loop der Spaansche aangelegenheden werd nagegaan, nieuwe van den uitslag des strijds in velerlei opzigten de betrekkingen van het Roomsche hof met Spanje afhingen. — In de binnenlandsche aangelegenheden van den Romeinschen staat begon er meer orde te heerschen, voornamelijk in de finantien, welke onder het bestuur van den tegenwoordigen kardinaal secretaris in veel beteren staat gebragt waren. — In de haven van Livorno was een Deensch fregat aan 50 stukken binnengeloopen ten einde een deel van den arbeid van den beroemden beeldhouwer *Thorwaldsen* aan boord te nemen en naar Denemarken over te voeren. De kunstenaar zelf was binnen kort reeds naar zijn vaderland weg.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten Junij.

De commissie, die belast is met het opmaken der statistiek van Ierland, ten einde daarnaar de verbeteringen in het openbaar onderwijs en het vinden der middelen ter bestrijding der daartoe verpischte uitgaven te regelen, heeft het eerste gedeelte van haar rapport ingeleverd, waaruit onder anderen blijkt, dat de bevolking van dat gewest, bij de telling in 1834, bestond uit 852,064 leden der gevestigde Kerk, 6,427,712 Roomsch-Katholijken, 642,356 Presbyterianen en 21,808 andere Protestantsche Dissenters, dus in het geheel uit 7,943,940 zielen.

Het getal der kerken en bedehuizen voor de dienst der Gevestigde Kerk bedraagt 1,534, die der Roomsch-Katholijken zijn 2,105, die der Presbyterianen en overige Dissenters 855 in getal. In meer dan veertig parochieën wordt geen enkel lid der Gevestigde Kerk meer gevonden.

Het volgend gedeelte van het rapport moet een overzigt van den staat der scholen en van het onderwijs in het algemeen opleveren.

— Eergisteren en gisteren zijn de nadere discussien over de wet op de municipale korporatien in het Huis der Gemeenten begonnen en voortgezet, en de negen eerste artikelen, ofschoon sommigen niet dan na hevigen tegenstand, aangenomen. Lord *Sandon*, de heer *Trevor* en anderen hebben bij deze gelegenheid de ministers hevige verwijtingen gedaan.

Lord *Morpeth* heeft aangekondigd, dat hij eerstdaags zijn voorstel omtrent de iersche kerk zal ter tafel zal brengen.

— Te Ipswich zijn de ministeriele kandidaten *Morrison* en *Wason* tot leden van het parlement verkozen. Te Carlow in Ierland behielden de radikalen *Vigors* en *Raphael* de overhand.

— In de mijnstreek van Newcastle heeft dezer dagen een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad, door eene ontploffing van ontvlambare lucht in zeven kolenmijnen, waardoor honderd en vier van de tweehonderd en vijftig werklieden, die aldaar bezig waren, in een oogenblik het leven hebben verloren.

— De bekende *Lennox*, die te Parijs vruchteloos beproefd heeft zijn luchtschip, *l'Aigle* genaamd, te besturen, is thans in deze hoofdstad aangekomen met dat zonderling gevaarte, dat honderd zestig engelsche voeten lang, vijftig voeten hoog en veertig voeten breed is. Hij belooft daarmede binnen veertien dagen eene luchtreis te maken, en is intusschen bezig eene europesche luchtvaart-maatschappij op te richten, aan welke reeds verscheiden aanzienlijke lieden hebben deel genomen, en welke ten doel heeft om langs dien weg eene geregelde vaart te verzekeren tusschen de verschillende hoofdsteden van ons werkdeel.

— Uit Lissabon schrijft men dat de hertog *de Palmella* aan de Portugesche gezanten en zaakgelastigden bij vreemde hoven, eene circulaire heeft gezonden, te kennen gevende, dat het nieuw ministerie het charter stiptelijk zoude handhaven, en alle verbindtenissen door het vorig bestuur aangegaan, getrouw zoude naleven.

— Nadere berigten van de Kaap de Goede Hoop luiden minder gunstig, daar de Kaffers, wanneer zij op eene plaats verslagen zijn, zich weldra op andere punten weder in grooter aantal vertoonden en zich aan verregaande wreedheden schuldig maakten.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Volgens een bericht van Dr. HOUSSAUM van *Hildburghausen*, heeft men onlangs, in de nabijheid van het dorp *Mossberg*, in eenen zandsteen deels in denzelven ingedrukt, deels naar buiten uitgedreven (*en relief*), gevonden, de geheel onbekende sporen der paleotherien. Verscheidene natuurkundigen hebben zich met het onderzoek dezer merkwaardige overblijfselen van eenen vroegeren toestand van onzen aardbol bezig gehouden, en men houdt het voor waarschijnlijk, dat de dieren, welke deze sporen hebben nagelaten, behoord hebben tot het geslacht der dikhuidigen. — De Heer ROTH in *Beijeren* heeft een nieuw metaal ontdekt, waarvan hij den naam heeft gegeven van *Triphyline*; dit metaal bestaat uit ijzerphosphaat, bruinsteen en lithine. — De Siciliaansche wonderknaap uit *Palermo*, met name PUGLISI, 9 jaren oud, die door zijne verbazende, alle beschrijving overtreffende vaardigheid in het rekenen uit het hoofd, in verscheidene steden van *Italie* met gouden eerepenningen, en door den Paus met de Orde van *Gregorius den Groote* is vereerd, is thans te *Weenen* aangekomen, en heeft aldaar den 12den dezer de eerste openbare proeven van zijn buitengewoon talent gegeven. — Het gedenkteeken, 't welk de koning van *Beijeren* reeds sedert lang besloten had te *Kassel* te doen oprigten, op de begraafplaats van den beroemden Geschiedschrijver JOHANNES VON MULLER, is thans voltooid, en zal eerlang op de plaats van deszelfs bestemming gebragt worden. — Het Nederrijnsche muziekfeest op de twee Pinksterdagen te *Keulen* gehouden, is ten algemeenen genoegen afgeloopen. Meer dan 600 personen maakten het koorwerk uit, en het aantal vreemdelingen, die zich gedurende die dagen binnen *Keulen* bevonden, was zoo groot, dat niemand van eenen goeden logement in die stad gehuisvest was.

ZWEDEN. — Aan de Universiteit te *Upsala* bestaat eene inrigting, welke misschien hier te lande verdiend nagevolgd te worden. De studenten zijn namelijk, naar eene Middeleeuwsche verordening, verdeeld in vier Landsmanschappen, waar van elk een Hoogleeraar der Universiteit tot Hoofd is gesteld, ten einde hij alle twisten en oneenigheden onder de studenten moeten behandeld worden. Hierdoor worden onder anderen de tweegevechten onder de studenten voorgekomen. Elk dezer vereenigingen heeft een eigen fonds, waaruit zij eene Bibliotheek bekostigt, en gene dezer Bibliotheken is reeds tot eene verzameling van 4 à 5000 boekdeelen aangegroeid. Deze inrigting strekt tot merkelijke verligting voor de groote Universiteits-bibliotheek, tot welke de studenten alleen hunne toevlugt behoeven te nemen, wanneer zij hoogst-zeldzame boeken, uitgaven of zeer kostbare werken moeten raadplegen.

TURKIJE. — De Sultan heeft wederom blijken gegeven, hoezeer hij er zich op toelegt, om, terwijl hij in alle deelen van het bestuur zich de kundigheden der andere volken van *Europa* ten nutte tracht te maken, zijne onderdanen het belang te doen gevoelen, van onderwijs, geestbeschaving en beoefening der wetenschappen. Volgens de Mahomedaansche gebruiken, namelijk, moeten de ouders den dag, waarop het onderwijs hunnen kinderen aanvangt, als een heiligen dag vieren, eene instelling de meest beschaafde en verlichte volken waardig. De Sultan had dit feest voor zijnen jongsten zoon ABDUL ASIS EFFENDI bepaald op den 9den der vorige maand, op welken het dan ook in tegenwoordigheid der Groot-dignitarissen des Rijks, van de Ulema's, Scheik's, Pascha's en eene ontelbare volksmenigte gevierd is. Bij die gelegenheid overhandigde het Hoofd der Scheik's den jongen Prins eenen Koran, en deed daarop een gebed, bij welks insschenpozingen 11,000 kinderen uit de onderscheidene scholen van *Konstantinopel* insgelijks hunne stemmen ten hemel verhieven, om zegen af te smeeken op den jongen Prins en het onderwijs der jeugd. Daarop deed de Scheik aan den jongen Prins eene korte aanspraak, waarin hij hem het gewigt onder 't oog bragt van de kunst van lezen, door welke de mensch in staat werd gesteld zijne pligten jegens den Schepper en zijne medeschepselen te leeren kennen. De jonge Prins moest daarop het A B C opzeggen, en de plegtigheid werd met een tweede gebed besloten. De Sultan gaf aan de Grooten des Rijks eenen maaltijd onder tenten, en aan de kinderen werden lekkernijen en geld uitgedeeld. Eenige dagen te voren, had de Sultan, zich overtuigd hebbende van de vorderingen, welke zijn oudste zoon ABDUL MEDJIT EFFENDI, in de Perzische en Arabische talen gemaakt had, besloten, hem eenen onderwijzer in het Fransch te geven, iets, 't welk volstrekt zonder voorbeeld is in de jaarboeken van het Serail. Daags na de zoo even gemelde plegtigheid namen de leerlingen der Militaire School eene proeve met het slaan eener brug, naar een nieuw ontwerp vervaardigd, over de *Kydaris*. De Sultan was over deze proeve zoo zeer voldaan, dat hij bevel gaf eene dergelijke te doen vervaardigen, om over den *Bosporus* zelven te kunnen slaan.

ITALIE. — *Rome* blijft steeds, met betrekking tot de beeldende kunsten, eene verzamelplaats van uitstekende talenten. Onder de Duitschers vindt men er OVERBECK en COUDRAY, welke laatste echter eerlang *Italie* gaat verlaten, en aan wie, den 14den der vorige maand, de te *Rome* aanwezige kunstenaars een groot afscheidsmaal hebben gegeven, waaraan 140 personen hebben deelgenomen. Onder de landschapschilders munten er REINHARDT en KOCH uit, gelijk mede een Noorweger, met name FERDLEY, die voortreffelijke stukken, in de manier van RUYSDAEL heeft geleverd, en thans voornemens is naar *Engeland* te gaan. Overigens vallen de alsdan gemelde *tableaux de genre* het meest in den smaak. De Deensche beeldhouwer THORWALDSEN, die reeds voor lang voornemens was naar zijn vaderland terug te keeren, is nog met velerlei werken, welke hem bezig zijn, bezig. Doch, zoo zeer als de beeldende kunsten te *Rome* bloeijen, zoo zeer is er de Toonkunst in verval. Uitgezonderd in de Pauselijke kapel, is de Kerkmuzijk te *Rome* van geene beteekenis, en de Opera is er eene der slechtste van die der hoofdsteden van *Europa*. — Den 9den April is te *Rome* overleden de schilder, beeldhouwer en plaatsnijder BARTHELEMY PINELLI. Hij was in die stad in den jare 1781 geboren. Men heeft van hem de volgende kostbare kunstwerken: 1. *La Storia della Romana repubblica*. 2. *Quella degli imperatori*. 3. *Il Virgilio*. 4. *Il Dante*. 5. *Il Tasso*. 6. *L'Ariosto*. 7. *Il Goldonaco*. 8. *La Storia di Papa Pio VII*. 9. *I Setti Colli di Roma*. 10. *Il mio Palazzo*, een werk met romantische caricaturen.

ZWITSERLAND. — Ter eere van den beroemden Hollandschen Vogelkundigen, den Heer TEMMINCK, is door den Heer CANTRAINE, aan den visch, dien de Siciliaansche visschers *Rovetto* of *Roveddo* noemden, maar die tot hiertoe in de Natuurlijke Historie onbekend was, de naam gegeven van *Acanthoderma Temminckii*. Deze visch is door CANTRAINE gerangschikt onder de *Scomberoïdes*.

ENGELAND. — Reeds voorlang heeft men aan de *Duitschers*, niet zonder grond, de aanspraak betwist op de eerste uitvinding van het buskruid, en beweerd dat hetzelve reeds vroeger in *China* en *Indie* is bekend geweest. Thans heeft, in eene vergadering van het Koninklijk Instituut (*Royal Institution*) te *Londen*, op den 12den dezer gehouden, de Heer HENRY WILLIAMS trachten te bewijzen, dat het buskruid sedert onheugelijke tijden in *Indie* in gebruik is geweest, en dat ALEXANDER *de Groote*, naar alle waarschijnlijkheid, in *Indie* buskruid en vuurwapenen gevonden heeft.

NEDERLANDEN. — Uit *Amsterdam* vernemen wij dat aldaar den 9den ll. des voormiddags, door den Student in de Godgeleerdheid aan de Doorluchte School te dier stede, J. J. PAAS, een Hermeneutisch Theologisch Specimen verdedigd is, handelende over *Lucas* II *vs.* 25-35, onder voorzitterschap van den Hoogleraar bij gemelde faculteit, G. J. ROOZEN. Eene groote menigte toehoorders woonde deze plegtigheid bij, waarbij voornoemde Student grooten lof heeft ingeoogsten. Op den 22sten daaraanvolgende verdedigde met niet minderen lof de Student aan het Seminarium der Remonstranten, C. W. VAN DER POT, een Theologisch proefschrift *de Basilio magno amatore Sacro*, onder voorzitterschap van den Hoogleraar A. DES AMOREE VAN DER HOEVEN. — De Boekhandelaar W. MESSCHERT te *Amsterdam*, heeft een Bericht van Inteekening uitgegeven op eene nieuwe uitgaaf van de *Vaderlandsche Gedichten van Mr. W. Bilderdijk*. In dit bericht wordt het eigenaardige, 't welk dezen dichtbundel van den grooten Dichter kenschetst, met weinige woorden, juist en krachtig geschetst, en wij kunnen ons niet onthouden, het voornaamste daarvan ten aanprijzing van deze onderneming hier mede te deelen: „Onder de menigvuldige Dichtwerken van den begaafden BILDERDIJK, hebben weinigen de aandacht van het Publiek in die mate tot zich getrokken, als 's Mans *Vaderlandsche Gedichten*. Rijk aan uitmuntende proeven uit de meest verschillende vakken der Dichtkunst, geven zij de kunstenaren der poëzy een afwisselend en veelsoortig genot. De Liederen zijn stoutste vlucht, de Romance in haar levendigste schildering, het Leerdicht in zijn hoogste ernst, en het Hatelijke Rijmdicht in zijn meeste scherpheid, vinden er herhaaldelijk plaats in, om niet te spreken van de dichterlijke Brieven, zoo uitstekend in karakterteekening, van de kernachtige Bijschriften en van eene menigte andere gedichten, die niet bepaaldelijk tot een der genoemde vakken te betrekken, als uitmuntende proeven van dichtkunde der harten, met de overigen medewerken

om den grooten Dichter kenbaar te maken, die, in gevorderden ouderdom, ja in ten grave hellenden leeftijd, den gloed der jeugd en (men zou schier zeggen) eene nieuwe ontwikkeling van zijn dichtgenie, en nog krachtiger dan te voren, blijken doet." Tot staving van dit oordeel, worden eenige stukken uit de *Krekelzangen* aangehaald, en vervolgt de heer MESSCHERT aldus: » Doch behalve het dichterlijke dezer Zangen *is* er eene andere oorzaak aan te wijzen, om welke zy gezocht en gelezen worden. Meer dan in enig ander dichtwerk staat BILDERDIJK in zijne *Krekelzangen* in strijd met zijne eeuw en hare richting. Schoon deze strekking aan allen niet even zeer kan behagen, zal toch niemand het onbelangrijk achten den stevigen Kampvechter in zijne volle kracht te zien strijden en een onnavolgbaar gebruik te zien maken van de wapens, die zijn schitterend talent hem verleent. Ja, nu de stem die in deze Zangen spreekt, niet meer de stem eens levenden, maar die eens afgestorvenen is; nu de gebeurtenissen der laatste jaren de juistheid van 's Dichters inzichten in de tijden die wy beleven, meer en meer hebben doen blijken; nu over 't algemeen BILDERDIJK minder eenzijdig begint beoordeeld te worden, en men, zijne gebreken niet verbloemende, zijne verdiensten meer naar recht laat wedervaren; nu mag wellicht juist de genoemde strekking van deze Zangen geacht worden, hun een blijvende en toenemende belangstelling te zullen verwerven." Daarna wordt in het Berigt de aandacht gevestigd op de Christelijke gemoedsstemming des Dichters, welke ook in dezen bundel, uit verzen als *Genade*, *Overdenking*, *Vrijmacht* en dergelijken zigtbaar is, en op BILDERDIJKS verwachtingen op de naderende toekomst des Verlossers, welke zich bij hem aan bijzondere verwachtingen voor het Huis van Oranje en voor Nederland aansloot. Wij twijfelen niet, of de onderneming eener uitgaaf van een der merkwaardigste dichtwerken van BILDERDIJK zal veel bijval vinden, en verwijzen omtrent de voorwaarden der inteekening naar de deswege gedane aankondigingen. — Te *'s Gravenhage* ziet het licht, het prospectus van een nieuw maandwerk, tot titel dragende *Apollo, nieuwe uitgave van muzijk voor de piano-forte*, zijnde eene verzameling van de beste muzijkstukken, van de beroemdste componisten, zoo als ADAM, AUBERT, BERTINI, BEETHOVEN, CHERUBINI, HUMMEL, MEIJERBEER, MOZART, SPONTINI en anderen. Dit maandwerk zal bij maandelijksche afleveringen worden uitgegeven, bevattende 4 vellen of 15 à 16 bladzijden muzijk, als studien, sonates, rondo's, variatien, concerto's, romances, partitûrs, opera's, ouverture enz., en gedrukt worden op velin, met tekst voor de vocale stukken. De gebroeders VAN LIER, boekhandelaren te *'s Gravenhage*, hebben dezen kostbaren en moeijelijken arbeid op zich genomen, in de hoop, dat de beoefenaren der toonkunst, wier getal in de laatste jaren hier te lande zoo zeer vermeerderd is, hen door eene ruime inteekening daartoe zullen in staat stellen.

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 26sten Junij.*

TARWE. — Tot voorzaande prijzen aan consumptie afgedaan: 131 ℔ puike witbonte Pools. *f* 215; – 131 ordinaire witbonte dito *f* 200; – 124 O. bonte dito *f* 165; – 124, 130 jarige Holst. *f* 150, 165; – 128 bonte Roskoche *f* 190.

ROGGE. — Flaauw, doch met redelijken handel: 122 ℔ jarige Overijss. *f* 138; – 125 Norder *f* 146; – 122 Munst. *f* 143; – 117 O. Pruiss. *f* 147; – 120 Geldersche *f* 136.

GARST. — Wat aangenamer: 103, 105 ℔ Old. winter *f* 110, 114; – 112 Wismar *f* 116; – 104 Old. winter *f* 112.

HAVER. — Bijna zonder handel: 79 ℔ Dikke *f* 86.

BOEKWEIT. — Houdt prijs: 122 ℔ Oost-Vriessche *f* 122.

Beurprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, den 26sten Junij.

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4en h.
NEDERLAND. pCt.			
Werk-Schuld 2½	55⅛	55 7/16	55⅛
dito dito 5	100¾	100⅞	100¾
Uitgestel. dito.			
Kansbill. dito.	25	25 1/16	25
Amort. Synd. 4½	94⅜	94½	94⅜
Dito dito 3½	79⅜		
Schatkistbill. 4			
Hand.-Maats. 4½	108⅛	108¼	108¼
Nieuwe Dito. 4½	101⅜		
FRANKRIJK.			
Inscr. rente. 3			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Pen. R. F. Ams. 5	40⅛	41	40⅜
Dito *f* 1000. . 3	25 3/16	26⅛	25 3/16
Cert. Oxy & Leg. 4			
Fransche Uitg.	16 5/16	16 7/16	16⅛
Cert. B. Lond. 5	29 13/16	30⅛	29 13/16
Engelsch Uitg.			
PORTUGAL.			
Obl. te Lond. 5			
Dito dito 3			
NAPELS.			
Certific. *L & B.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. *R.* 5			

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4en h.
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798 5	103⅜		
Dito 1822 . . . 5	103⅛		
Cert. dito 1818 5	98⅞		
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5	99		
Ins. in Assig. 6	68		
Certific. dito. 6			
POLEN.			
Aand. L. fl. 300	122		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.	110¾	111	
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. *f* 100.			
Dito dito 250. 4			
Metalliek. . . . 5	98⅞		
Dito L. gen. . . 5			
Dito. 2½	55¼		
Obl. *Goll & C.* 5			
Dito. 4			
Cert. Stadsh. 2½			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aandl.			
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch.* 5	83¾		

*** De Notaris J. J. VAN BREDA zal, voor Mejufferouw J. M. TAK, op Dingsdag den 30sten Junij 1835, 's namiddags om 3 uren, onder Prinsland, Verpachten:

5½ Bund. best VLAS, 5½ Bund. ROG, 3 Bund. GARST en 10½ Bund. HOOILAND; alles staande op haar Gorsen, tegen de Steenbergsche Vliet; – en Verkoopen:

27 Mudden KOOLZAAD, liggende op de Hofstede aldaar.

Betaaldag 1 *December* 1835.

*** Op Donderdag den 2den July 1835, zal, ten herberge van W. VAN OVERSTEEG, aan den Veerdam, bij Geertruidenberg, onder Raamsdonk, publiek, en voor alle man, om *contant geld*, door den Notaris VAN DER MEER, worden verkocht:

30 WERK- en TREKPAARDEN, van 6 jaren en daarboven, eene partij STROO en MIST, benevens groote PAARDENSTAL voor Afbraak.

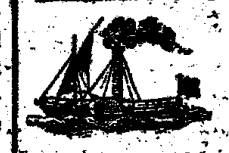

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBORG* naar *ROTTERDAM*,

Julij en Julij 1835.

	Van *Middelburg*.			Van *Rotterdam*.		
Dingsdag	den 30,	's morg.	7 uur	Maandag den 29,	's morg.	6 uur
Vrijdag	» 3,	»	4 »	Woensdag	» 1,	» 7½ »
Zondag	» 5,	»	6½ »	Zaturdag	» 4,	» 10½ »

*** De Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te Z.-Boesingel, hebben uitgegeven en debiteren met veel succes:

VOORPOSTENDIENST DER LIGTE KAVALLERIE. *Militaire Herinneringen* door E. DE BRACK. Vrij uit het Hoogduitsch vertaald door een Officier der Ligte Kavallerij; opgedragen aan Zijne Excellentie den Heere Jonkheere A. D. TRIP VAN ZOUTLAND; gr. 8°, velijn papier *f* 2,50.

BIJ *BROESE & COMP.*, TE BREDA,

IS VAN DE PERS GEKOMEN:

Bibliotheek des Soldaats.

VERZAMELING VAN [illegible]

TEN DIENSTE VAN DE ONDER-OFFICIEREN EN SOLDATEN [illegible] LIGTE.

GESCHREVEN DOOR OF ONDER TOEZIEN VAN DEN [illegible]

F. DE BRACK.

KOMMANDANT VAN HET FRANSCHE 4e REGIMENT HUSZAREN.

EERSTE DEEL. EERSTE GEDEELTE.

BEVATTENDE DE

REKENKUNST, MEETKUNST, DE LANDMEETKUNDE EN TOPOGRAPHIE.

DOOR DEN BURGGRAAF *DE GOTON.*

RITMEESTER BIJ HET 4e REGIMENT HUSSAREN.

UIT HET FRANSCH, NAAR DE TWEEDE UITGAVE VERTAALD DOOR [illegible]

OFFICIER DER LIGTE KAVALLERIE.

Verrijkt met 5 ophelderende Platen. Prijs bij Inteekening f 1,25.

De Inteekening op dit Werk geschiedt voorloopig alleen voor het *Eerste Deel*, hetwelk op zich zelven een geheel uitmaakt, bevattende, in twee gedeelten, het volgende:

I. *Rekenkunst, Meetkunst, Landmeetkunde, Topographie.*

II. *Fortificatie.*

Uit de deelneming dezer proeve van de overzetting des Werks, zal het den Vertaler en Uitgevers genoegzaam kunnen blijken, of het dienstig kan geacht worden, de onderneming verder voort te zetten, en de overige gedeelten van het werk, welke de volgende vakken betreffen:

I. De toepassing der Artillerie op de Kavallerie. II. Aardrijkskunde. III. Geschiedenis. IV. Levensbeschrijving van voorname Veldheeren. V. Wapening der volken. VI. Letter- en Zedekunde. VII. Militaire Administratie. VIII. Gymnastische oefeningen; Zwemkunst. IX. Veldienst. Ingelijks, met omwerking voor zoo veel noodig, in onze moedertaal over te brengen en onzen Vaderlandsche Krijgsliedeu aan te bieden.

Bij Inteekenaren alhier verkrijgbaar:

I. *Alph. de la Martine*, Souvenirs, impressions, pensées et paysages pendant un Voyage en Orient (1832-1833). 4 volumes *f* 3,60.
NB. Le 4e volume paraitra sous peu de jours.

II. ——— Méditations. 1 vol. in 18. . . . » 1,50.

III. ——— Harmonies poétiques et religieuses. 2 ,—.

IV. *Victor Hugo*, Angelo, Tyran de Padoue, Drame . » 0,75.

V. Nouvelle Bibliothèque Économique. 3e Serie. Isabel de Bavière par *Alexandre Dumas*. 2 vol. . . . . » 1,70.

VI. Dictionnaire Français, édition classique, contenant tous les Dictionnaires publiés jusqu'a ce jour, les principes de la Grammaire de langage, d'apres *Ch. Nodier, Boiste, Restaut, Lavaux*, l'*Academie*, etc. 1 vol. in-12 . . . . . » 0,90.

VII. Atlas Classique de Géographie ancienne et moderne, avec texte; contenant tous les atlas publiés à ce jour, et qui contient environ 7 à 800 f., composé de 104 cartes très-bien gravées sur acier, dressées d'apres les materiaux les plus récents par les meilleurs géographes . . . . . » 1,50.

VIII. Cours Complet d'Arithmétique à l'usage des écoles moyennes et primaires, par un ancien Professeur. Divisé en trois parties formant 3 vol. in-12. 1e partie. Cours élémentaire . 0,70.

NB. Aan HH. Inteekenaren op de REIZE RONDOM DE WERELD, met Z. M. Korvet *Lynx*, van den Kapitein-ter-Zee WILLINCK, zij berigt, dat met de uitgave van dit Werk steeds voortgegaan wordt zijnde reeds een goed gedeelte van den Text afgedrukt, en zullende het Werk ongetwijfeld nog dit jaar het licht zien.